

રાઈટ ટુ રિકોલ ગ્રુપ

માત્ર ૩ લીટીનો કાયદો

ગરીબી અને પોલીસ , અદાલતોમાં ભ્રષ્ટાચાર ઘટાડી શકે છે

લેખક : રાહુલ ચીમનભાઈ મહેતા, બી. ટેક. કોમ્પ્યુટર સાયન્સ, આઈ. આઈ. ટી. દિલ્હી; એમ એસ, રટગર્સ, USA

ઓર્ક્યુટ : Right to Recall Party -- orkut.com/community.aspx?cmm=21780619

વેબસાઈટ: rahulmehta.com ઈમેઈલ: MehtaRahulC@yahoo.com ; ફોન : 98251-27780 , 98252-32754

સરનામું: એફ-૧/એ, સુપથ-૨, જુના વાડજ બસ સ્ટેન્ડ પાસે, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ-૧૩ ; સમય : રવિવાર ૧૦-૨

મારો (લેખકનો) પરિચય : હું , રાહુલ ચીમનભાઈ મહેતા, ગાંધીનગર લોકસભા એપ્રિલ-૨૦૦૮ની ચુંટણીમાં ઉમેદવાર હતો. મને ૭૩૦૦ વોટ મળેલ અને મારો નંબર ચોથો હતો (શ્રીમતી મલ્લિકાબેન ૮૩૦૦ વોટથી ત્રીજા ક્રમે હતા). મારો ચુંટણી લડવાનો મુખ્ય હેતુ હતો: આર.ટી.આઈ-૨, એમ.આર.સી.એમ, રાઉટ ટુ રિકોલનાં કાયદા માટે લોકઆંદોલન કરવું. આ કાયદાઓથી માત્ર ૩-૪ મહીનામાં ગરીબી ઘટી જશે અને માત્ર ૨-૩ મહીનાઓ માત્રમાં પોલીસ, અદાલતોમાં ભ્રષ્ટાચાર ઘટી જશે. આ કાયદાનાં પ્રચાર માટે મેં રાઈટ ટુ રિકોલ પાર્ટી શરુ કરી છે. આ કાયદાઓનાં પ્રચાર માટે મારે આપના સમયની જરુર છે.

૧ આ લેખ પુરતો નથી અને ફોન પર વાત કરવી જરુરી છે. કેમ?

મેં માત્ર ૩ લીટીના એક નવા કાયદાની દરખાસ્ત/માંગણી કરી છે. આ કાયદાને હું **આર.ટી.આઈ-૨ (RTI2)** કહુ છું. આ કાયદા પર માત્ર પ્રધાનમંત્રી કે મુખ્યમંત્રીની સહીની જરુર છે - ધારાસભ્યો કે સાંસદોની પરવાનગીની જરુર નથી. આ કાયદાથી માત્ર ૩-૪ મહીનામાં ગરીબી ઘટશે, અને માત્ર ૨-૩ મહીનામાં પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર નહિંવત થઈ જશે. આ કાયદાથી અદાલતોમાં સગાવાદ, ભ્રષ્ટાચાર પણ ઘટશે. શિક્ષણ સુધરશે સસ્તુ થશે અને સેના મજબુત થશે. હવે શુ માત્ર ૩ લીટીનો કાયદો આ જટીલ પ્રશ્નો ઉકેલી શકે? જો આ શક્ય હોત, તો આજ સુધી બુદ્ધિજીવીઓ આવો કાયદો કેમ ન શોધી શક્યા? અને આ તથ્ય - કે આજદીન સુધી બુદ્ધિજીવીઓ આવો કાયદો શોધી નથી શક્યા - શુ આ સાબીત નથી કરતુ કે આવો રામબાણ કાયદો હોયજ ન શકે?

સંપર્ણ સાબીતી - કે આ ૩ લીટીનો આર.ટી.આઈ-૨ કાયદો ગરીબી, પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર, અદાલતોમાં સગાવાદ અને અનેક સમસ્યાઓ ઘટાડી શકશે - આશરે ૩૦૦ પાના લાંબી છે અને મારા વેબસાઈટ <http://rahulmehta.com> પર જુદા-જુદા લેખોમાં આપી છે. પણ મારા માટે આ સાબિતી માત્ર લેખો દ્વારા સમજાવવી શક્ય નથી - ફોન પર કે રુબરુ વાતચીત આવશ્યક છે. કેમ? માત્ર લખાણો કેમ અપુરતા છે? ગણીતજ્ઞો ગણીતનાં અઘરામાં અઘરા સિદ્ધાંતો માત્ર લેખો દ્વારા ફોન પર ચર્ચા વિના સમજાવી શકે છે. તો પછી આ આર.ટી.આઈ-૨ કાયદાઓની સમજ હું માત્ર લેખો દ્વારા આપને કેમ ન આપી શકુ? કેમકે કોઈ પણ નવા કાયદા પર વાંચકને કાયદાની અસરકારકતા અને આડ-અસર બન્ને પર વાજબી સવાલ આવશે. દા.ત. કોઈ ત્રાસવાદ ઘટાડવા ગુજકોકની માંગણી કરેતો સવાલ થશે કે 'શુ આ ગુજકોકથી પોલીસ અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર નહીં વધે?' અને 'આ કાયદાથી ત્રાસવાદ ખરેખર કેટલો ઘટશે?' ગણિતમાં અસરકારકતા પર પ્રશ્નો નથી આવતા. દા.ત. ત્રિકોણ પરનો સિદ્ધાંત ૧૦૦ ટકા ત્રિકોણો પર લાગુ પડશે. એટલે આ સિદ્ધાંત કેટલા ટકા ત્રિકોણો પર લાગુ થશે, તેવા અસરકારકતા પરના પ્રશ્નો નથી આવતા. અને ગણિતમાં આડ-અસર વિષે પ્રશ્નો પણ નથી આવતા. દાત ત્રિકોણ પરનો કોઈ સિદ્ધાંત વર્તુળો પર આડ અસર નહી ઉભી કરે. પણ નવા કાયદાઓની દરખાસ્ત વિષે આડ-અસરના વાજબી સવાલો આવવાના અને આવકાર્ય છે. હવે જો આ તમામ સવાલોના જવાબ વાંચકને

જો તમને આ લેખ નાગરીકોના હિતમાં લાગે, તો આની ઝેરોક્ષ કરી વિતરણ કરવા વિનંતી

તાત્કાલિક ન મળે તો તેમનો રસ ઘટી જશે. એટલે કોઈપણ નવા કાયદાની સંપૂર્ણ માહિતી આપવી હોય તો અસરકારકતા અને આડ-અસરના તમામ સવાલોનાં જવાબ આપવા પડે જેના માટે મારે ૨૦૦-૩૦૦ પાનાઓ જોઈએ. અને મોટાભાગનાં વાંચકોને હાલ મારા કે 'રાઈટ ટુ રિકોલ' પાર્ટીનાં બ્રાંડનેમમાં એટલો વિશ્વાસ નથી કે ૨૦૦-૩૦૦ પાનાનાં લખાણ વાંચવા જેટલો સમય આપે. પણ સવાલ વગેરે માટે ફોન પર કે રુબરુ વાત કરવામાં ઓછો સમય જશે. આ ૪ પાનાનું લખાણ - 'સુચવેલ ૩ લીટીનો કાયદો કઈ રીતે ગરીબી, પોલીસનો ભ્રષ્ટાચાર, અદાલતોનો ભ્રષ્ટાચાર વગેરે ઘટાડી શકે?' પ્રશ્નનો એક સંક્ષેપ ઉત્તર છે. આ લેખ વાંચ્યા પછી જુદા-જુદા વાંચકોનાં મનમા કાયદાની અસરકારકતા અને આડ-અસર વિષે ૧૦૦ પ્રશ્ન આવી શકે. આવા અનેક પ્રશ્નોનો ૪ પાનામાં જવાબ આપવો શક્ય નથી. આથી જે વાચકને રસ હોય, તેમને મને અથવા મારી ઓફિટ કોમ્યુનિટી પર આપેલ ફોન નંબરો પર ફોન કરવા વિનંતી છે.

૨ આર ટી આઈ - ૨ (RTI2) ના માંગેલ કાયદાનું લખાણ

મે માંગેલ/સુચવેલ આર.ટી.આઈ-૨ નો કાયદો માત્ર ૩ કલમોનો છે અને નીચે પ્રમાણે છે.

#	અધિકારી	પ્રોસીજર
૧	કલેક્ટર (અને તેનાં ક્લાર્કો)	કોઈપણ મહીલા મતદાર, દલિત મતદાર, ગરીબ મતદાર, ખેડુત મતદાર, વૃદ્ધ મતદાર, મજૂર મતદાર કે કોઈપણ નાગરીક મતદાર જાતે હાજર થઈ જો પોતાની રાઈટ ટુ ઇન્ફર્મેશનની અરજી કે ભ્રષ્ટાચાર વિરુદ્ધની ફરીયાદ કે કોઈ પણ એફીડેવીટ આપે, તો કલેક્ટર (કે તેના ક્લાર્ક) કોઈપણ તકરાર વિના પાના દીઠ રૂ. ૨૦/- ની ફી લઈ સીરીયલ નંબર આપશે અને પાનાઓને <u>પ્રધાનમંત્રીશ્રીનાં</u> વેબસાઇટ પર મુકશે.
૨	તલાટી (અને તેનાં ક્લાર્કો)	જો કોઈ મહીલા મતદાર, દલિત મતદાર, ગરીબ મતદાર, ખેડુત મતદાર, મજૂર મતદાર કે <u>કોઈપણ નાગરીક મતદાર</u> કલમ-૧ દ્વારા આપેલ અરજી કે ફરીયાદ કે એફીડેવીટ પર હા/ના નોંધાવા આવે, મતદાર કાર્ડ બતાવે, રૂ ૩ વહીવટી ફી આપે, તો કોઈપણ તકરાર વગર તલાટીએ હા/ના કોમ્પ્યુટરમાં નોંધી લેવી, અને નોંધની પહોંચ આપવી. અને નાગરીકની હા-ના <u>પ્રધાનમંત્રીશ્રીનાં</u> વેબસાઇટ પર મુકવી. તલાટી રૂ ૩ ની ફી લઈ હા/ના બદલવા પણ દેશે. આ ફી બીપીએલ (ગરીબી રેખા નીચેના) કાર્ડ ધારકો માટે રૂ ૧ રહેશે.
૩	----	આ હા/ના કોઈપણ અધિકારી, મંત્રી, ન્યાયાધીશ, ધારાસભ્ય કે સાંસદ પર બંધનકર્તા નહીં રહે. પણ જો ભારતના ૩૭ કરોડ મહીલા મતદારો, દલિત મતદારો, ગરીબ મતદારો કે કોઈપણ ૩૭ કરોડ નાગરીક મતદારો કોઈ એક અરજી, એફીડેવીટ પર હા નોંધાવે, તો <u>પ્રધાનમંત્રીશ્રી</u> તે અરજી, એફીડેવીટ પર ધ્યાન આપી શકશે અથવા <u>પ્રધાનમંત્રીશ્રી</u> રાજીનામું આપી શકશે.

આ વટહુકમનો સાર છે :

૧. નાગરીક ઇચ્છે તો પોતાની એફીડેવીટ, ફરીયાદ રૂ ૨૦ આપી કલેક્ટરની કચેરીએ જઈ પ્રધાનમંત્રીના વેબસાઇટ પર મુકી શકશે.
૨. નાગરીક ઇચ્છે તો રૂ ૩ આપી કોઈ પણ એફીડેવીટ પર પોતાની હા કે ના પ્રધાનમંત્રીના વેબસાઇટ પર નોંધવી શકશે
૩. હા-ના પ્રધાનમંત્રી માટે બંધનકર્તા નથી.

રાજ્ય સ્તરનાં વટહુકમમાં પ્રધાનમંત્રીના સ્થાને મુખ્યમંત્રી આવશે.

૩ બસ ? માત્ર આટલુંજ?

હા. માત્ર આટલુંજ. કશુંજ વધારે નહીં. હવે સવાલ છે - માત્ર શું આ ફરીયાદો અને હા-ના નોંધાવાના કાયદાથી ગરીબી જેવી અધરી સમસ્યાઓ ઉકેલાશે? અને પોલીસ અને ન્યાયધીશોનાં ભ્રષ્ટાચારની સમસ્યા માત્ર આનાથી ઉકેલાશે? મે આ ૪ પાનાનાં લખાણમાં આ પ્રશ્નોના જવાબ આપ્યા છે, પણ અસરકારકતા અને આડઅસર પર ૧૦૦૦ વાચકોના વાજબી સવાલો આવી શકે. આવા અનેક સવાલોનો જવાબ <http://rahulmehta.com> આપેલ છે. આ તમામ જવાબો ૪ પાનાનાં લખાણમાં શક્ય નથી. જો વાંચકના સવાલનો જવાબ અહિંયા ન હોય તો મને અથવા અમારી ઓફિટ કોમ્યુનિટીમાં આપેલ અન્ય સભ્યોનાં ફોન કરવા અથવા રુબરુ મળવા વિનંતી છે. આપને આર.ટી.આઈ-૨, રાઈટ ટુ રિકોલ ના કાયદાઓ દેશના હિતમાં લાગે, તો <http://petitiononline.com/rti2en> સહી કરવા વિનંતી

જો તમને આ લેખ નાગરીકોના હિતમાં લાગે, તો આની ઝેરોક્ષ કરી વિતરણ કરવા વિનંતી

૪ શુ દરેક નાગરીક પાસે ઇન્ટરનેટ છે?

આ સૌથી વધારે પુછવામાં આવતો 'ખોટો સવાલ' છે. આને હું ખોટો સવાલ એટલે કહું છું, કે આ આર.ટી.આઈ-રના કાયદામાં કોઈપણ નાગરીક પાસે ઇન્ટરનેટ હોવું જરૂરી નથી. જેની પાસે ઇન્ટરનેટ હોય કે ન હોય, તેણે કલેક્ટર કે તલાટીની કચેરીએ જવું ફરજિયાત છે. નાગરીકની ફરીયાદ પ્રધાનમંત્રીના વેબસાઇટ પર આવશે, અને જેની પાસે ઇન્ટરનેટ ન હોયતો તે તેની નજીકમાં જેની પાસે ઇન્ટરનેટ હોય તેની મારફત મેળવી શકે છે. આમ આ કાયદાનાં ઉપયોગ માટે ઇન્ટરનેટની જરૂર નથી.

૫ આર ટી આઈ-ર થી ગરીબી કઈ રીતે માત્ર ૩-૪ મહીનામાં ગરીબી ઘટશે?

જે તારીખે નાગરીકો પ્રધાનમંત્રી કે મુખ્યમંત્રી પાસે આર.ટી.આઈ-રના કાયદા પર સમજાવી કે ધમકાવી સહી, સીક્કા અને અંગુઠાનું નિશાન મેળવી લેશે તેના માત્ર ૩-૪ મહીનામાં ગરીબી ઘટવી શરૂ થઈ જશે. **કઈ રીતે?** જે તારીખે સમયે પ્રધાનમંત્રી આર.ટી.આઈ-ર પર સહી કરશે, તેજ દિવસે હું ૨૦૧ એફીડેવીટ નોંધાવીશ, જેમાની પ્રથમ એફીડેવીટ છે - એમ.આર.સી.એમ (MRCM – Mine Royalties for Citizens and Military) . આ સાત પાનાની એફીડેવીટનું સંપર્ણ લખાણ મારા વેબસાઇટ પર આપેલ છે. આ લખાણમાં મેં એક વહીવટી વ્યવસ્થાની વિગત આપી છે, જેનાથી તમામ સરકારી ખાણો અને સરકારી જમીનો પરથી આવતું ભાડું સીધુંજ નાગરીકોનાં ખાતામાં જશે. દા.ત. માનો ઓક્ટોબર-૨૦૦૮માં સરકારી પ્લોટો અને ખાણોનું ભાડું રૂ ૩૦,૦૦૦ કરોડ આવ્યું. તો એમ.આર.સી.એમ. ની વ્યવસ્થાથી નવેમ્બર-૨૦૦૮માં રૂ ૧૦,૦૦૦ કરોડ સેનાને જશે અને દરેક નાગરીકના પોસ્ટના કે સ્ટેટ બેંકના ખાતામાં રૂ ૨૦૦/- જમા થશે. દરેક નાગરીક જો મહીનામાં એક વખત ઉપાડ કરવા જાયતો માત્ર ૧૦૦,૦૦૦ ક્લાર્કોની જરૂર પડશે. આજે સરકારી બેંકો પાસે ૬૦૦,૦૦૦ થી વધારે ક્લાર્કો છે. આમ એમ.આર.સી.એમ વ્યવસ્થામાં ખાસ નવો બોજો નથી.

હવે હું વાચકને એક પ્રશ્ન પુછીશ :

૧. ભારતનાં નાગરીકો પ્રધાનમંત્રી પાસે આર.ટી.આઈ-ર પર સહી કરાવવામાં સફળ થયા

૨. કોઈએ એમ.આર.સી.એમ એફીડેવીટનું ૭ પાનાનું લખાણ રૂ ૧૪૦/- આપી પ્રધાનમંત્રીનાં વેબસાઇટ પર મુક્યું

૩. હવે એમ.આર.સી.એમ એફીડેવીટ વિષે સામાન્ય ૭૨ કરોડ નાગરીક-મતદારોને માહિતી કેવી રીતે મળશે, તે હું પછીથી કહીશ.

૪. ભારતનાં ૭૨ કરોડ સામાન્ય નાગરીકોમાંથી આર્થિક રીતે નીચેનાં ૫૫ કરોડને ધ્યાનમાં રાખવા વિનંતી

વાંચકને પ્રથમ પ્રશ્ન : ભારતનાં કુલ ૭૨ કરોડ નાગરીક-મતદારોમાંનાં માંથી **ગરીબ ૫૫ કરોડમાંથી કેટલા** કરોડ નાગરીકો એમ કહશે કે અમારે પ્રતિ વ્યક્તિ માસિક રૂ ૨૦૦ થી રૂ ૫૦૦ નથી જોઈતા, આ પૈસા સરકારની તિજોરીમાં જવા દો.

મારો જવાબ છે : ૫ કરોડથી પણ ઓછા એમ કહશે કે અમારે જમીનનાં ભાડાના પૈસા નથી જોઈતા.

આમ, ૫૦ કરોડથી ૫૫ કરોડ મતદારો આર.ટી.આઈ-ર ના કાયદા પર સહી થયા પછી, એમ.આર.સી.એમ.ની એફીડેવીટ વિષે સાંભળ્યા પછી વિચારશે કે - આમા મારે ગુમાવવાનું શું? માત્ર રૂ ૩૦૦ ફી, જે તલાટીની કચેરીએ આપવાની છે. હવે હું વાંચકને બીજો સવાલ પુછીશ.

વાંચકને બીજો પ્રશ્ન : આર.ટી.આઈ-ર ની ત્રીજી કલમ સ્પષ્ટ કહે છે પ્રધાનમંત્રી ૪૦ કરોડ કે ૭૦ કરોડ નાગરીક મતદારો 'હા' નોંધાવે તો પણ સહી કરવા બંધાયેલા નથી. પણ શું પ્રધાનમંત્રીની હિંમત થશે કે તે સહી કરવાની ના પાડે?

અશક્ય, કેમકે જે કરોડો નાગરીકોએ આના પર સહી કરી છે, તેઓ બેઠા નહીં રહે.

આમ આર.ટી.આઈ-ર ના પસાર થયાનાં માત્ર ૧-૨ મહીનામાંજ પ્રધાનમંત્રીએ એમ.આર.સી.એમ નો ઠરાવ પસાર કરવો પડશે, અને તેના એક-બે મહીનામાંજ નાગરીકોને સરકારી ખાણો અને સરકારી જમીનનું ભાડું મળશે. અને આનાથી ગરીબી ઘટવી શરૂ થશે. તે ઉપરાંત અન્ય કાયદાઓનાં લખાણ પણ આર.ટી.આઈ-ર દ્વારા નાગરીકો પસાર કરી શકશે. આ લખાણો દ્વારા રિગ્રેસીવ કરવેરાઓ ઘટશે, મિલકત વેરાનાં કાયદાથી જમીનનાં ભાવ ઘટશે, જેનાથી મકાનો દુકાનોનાં ભાવ ઘટશે અને આનાથી નોકરી રોજગારી વધશે અને ગરીબીમાં ઓર ઘટાડો થશે. આ રીતે માત્ર ૩ લીટીનો આર.ટી.આઈ-ર નો કાયદો ગરીબી ઘટાડવા માટે પુરતો છે.

૬ આર ટી આઈ-ર થી પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર કઈ રીતે ઘટશે

વાંચકને ત્રીજો પ્રશ્ન : અમેરીકાની પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર ભારતની પોલીસ કરતા ભ્રષ્ટાચાર ઓછો કેમ છે ?

આનું એકમાત્ર કારણ છે - અમેરીકામાં લગભગ તમામ જિલ્લાઓમાં નાગરીકો પાસે ત્યાંનાં જિલ્લા પોલીસ કમિશનરને કાઢી મુકવાની (Right to Recall) પ્રોસીજર છે. આથી અમેરીકાનો જિલ્લા પોલીસ કમિશનર પોતે નહીંવત લાંચ લે છે, અને પોતાના સ્ટાફને

જો તમને આ લેખ નાગરીકોના હિતમાં લાગે, તો આની ઝેરોક્ષ કરી વિતરણ કરવા વિનંતી

ઉપર પણ કંટ્રોલ રાખે છે. જો તેને જરા સરખી પણ માહિતી મળે કે તેના સ્ટાફમાં કોઈ વ્યક્તિએ લાંચ લેવાની શરુઆત કરી છે તો તે નાગરીકો પોતાને કાઢી ન મુકે, તે ડરથી તરતજ છટકુ ગોઠવી સાબીતી ભેગી કરી, સ્ટાફને કોર્ટમાં કઈ જશે. પણ ભારતમાં નાગરીકો પાસે જિલ્લા પોલીસ કમિશનરને કાઢી નાખવાની સત્તા ન હોવાથી કમિશનરો તેમના સ્ટાફને હફતા ઉઘરાવવાનું કહેતા હોય છે, જેમાનો એક ભાગ પોતે રાખે અને એક ભાગ મંત્રીઓને પહોંચાડતા હોય છે, કેમકે મંત્રીઓ પાસે તેમને કાઢી મુકવાની સત્તા છે. હવે વાંચકે આ વાત પણ નોંધવી કે આપણા બુદ્ધિજીવીઓએ આ મહિતી (કે અમેરીકાના નાગરીકો પાસે કમિશનર, ન્યાયાધીશ, ગવર્નર વગેરેને નોકરીમાંથી કાઢી મુકવાની પ્રોસીજરો છે) સુદ્ધા ભારતનાં નાગરીકો, વાંચકો, વિદ્યાર્થીઓ વગેરેને નથી આપી. કેમ? કેમકે બુદ્ધિજીવીઓ નથી ઈચ્છતા કે ભારતનાં નાગરીકોમાં આ 'રાઈટ ટુ રિકોલ'ની માંગણી ઉભી થાય. કેમ? કેમકે બુદ્ધિજીવીઓને સ્પોન્સરશીપ આપનાર પૈસાદારો અને નેતાઓ 'રાઈટ ટુ રિકોલ' ના વિરોધીઓ છે.

અમેરીકામાં આશરે ૨૦૦૦ જિલ્લાઓમાંથી લગભગ તમામ જિલ્લાઓમાં નાગરીકો પાસે જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલવાની પ્રોસીજર છે, જેથી ત્યાંનાં તમામ પોલીસ કમિશનર પોતે નહીંવત લાંચ લે છે, અને સ્ટાફને કંટ્રોલમાં રાખે છે. જ્યારે ભારતનાં આશરે ૭૦૦ જિલ્લાઓમાંથી એક પણ જિલ્લામાં અમો સામાન્ય નાગરીકો પાસે જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલવવાની સત્તા નથી, અને ન હોવાથી તમામ નહીં પણ મોટાભાગનાં જિલ્લામાં પોલીસ કમિશનરો મંત્રીઓના કલેકશન એજન્ટ માત્ર બની ગયા છે અને એટલે ગુન્હાખોરી બધી છે. હવે આ ભ્રષ્ટાચારની સમસ્યાનો અતિ સરળ ઉકેલ છે - તમામ જિલ્લાઓમાં નાગરીકો પોલીસ કમિશનર બદલી શકે તેવી વહીવટી પ્રોસીજર ઉભી કરવી. મેં મારા વેબસાઈટ પર ડી.પી.સી - આર.પી (DPC-RP : District Police Chief Replacement Procedure) અર્થાત 'નાગરીકો જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલી શકે' તેવી પ્રોસીજરનું સંપર્ક લખાણ આપ્યું છે. આ લખાણ પર મુખ્યમંત્રીની સહી આવવા માત્રથી તે રાજ્યનાં તમામ જિલ્લાઓને નાગરીકો જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલી શકે, તેવી પ્રોસીજર મળશે. અને આથી તે રાજ્યમાં માત્ર ૧ મહીનાં પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર નહીંવત થઈ જશે.

વાંચકને ચોથો પ્રશ્ન : શું ભારતમાં કોઈપણ મુખ્યમંત્રી 'નાગરીકો જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલી શકે' કાયદા પર સ્વેચ્છાથી સહી કરશે?

મને નથી લાગતું. કેમકે જો નાગરીકોને જિલ્લા પોલીસ કમિશનર બદલવાની સત્તા મળશે, તો જે કમિશનર મહીનામાં રૂ ૧ કરોડ ભેગા કરે છે, તેની કમાણી ઘટીને માત્ર એક લાખ થઈ જશે અને આ એક કરોડમાંથી જે રૂ ૫૦ લાખ ધારાસભ્યો, મંત્રીઓને મળે છે, તે પણ માત્ર ૫૦ હજાર થઈ જશે. આથી તમામ ધારાસભ્યો, મુખ્યમંત્રીઓ અને તેમના ભાડુતી બદ્ધિજીવીઓ રિકોલનો કાયદો ગેરબંધારણીય છે, ભયજનક છે વગેરે તેવી ગોળ ગોળ વાર્તાઓ કરશે. પણ માનો નાગરીકો આર.ટી.આઈ-૨ નાં કાયદા પર સહી કરાવવામાં સફળ થયા. તો પછી સામાન્ય નાગરીકો ડી.પી.સી - આર.પી વિષે શું વિચારશે? કે આનાથી પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર ૯૯% નહીં તો ૯% પણ ઘટતો હોય, તો મારા રૂ.૩ વસુલ છે. આમ આર.ટી.આઈ-૨નાં પસાર થયા માત્ર ૧ મહીનામાં રાજ્યનાં મોટાભાગનાં નાગરીકો ડી.પી.સી - આર.પી પર રૂ ૩ આપી 'હા' નોંધાવી દેશે, અને મુખ્યમંત્રીઓ ડી.પી.સી - આર.પી પર સહી કરવા મજબુર થશે. આમ, આરટીઆઈ-૨ ના પસાર થયાના બેજ મહીનામાં ડી.પી.સી - આર.પી પસાર થશે અને ૧ મહીના પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર ઘટશે.

અને તે પછી ૨-૩ મહીનામાં અન્ય ૨૫૦ રાઈટ ટુ રિકોલ પ્રોસીજરો (દા.ત નાગરીકો પ્રધાનમંત્રી બદલી શકે, મુખ્યમંત્રી બદલી શકે, આર.બી.આઈ ગવર્નર બદલી શકે, જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી, જિલ્લા સરકારી વકીલ બદલી શકે વગેરે) પસાર થઈ જશે. રાઈટ ટુ રિકોલમા તમામ અધિકારીઓને બદલવાની જરુર નથી પડતી.દા.ત ભારતમાં આશરે ૭૦૦ જિલ્લાઓ છે. તો નાગરીકોએ તમામ ૭૦૦ કમિશનરો બદલવાની જરુર નહીં પડે. રાઈટ ટુ રિકોલ આવ્યાનાં માત્ર ૭ દિવસમાં તે ૭૦૦માંથી ૩૫૦ અધિકારીઓ સુધરી જશે. અને ૧-૨ અધિકારીઓની નોકરી જશે, એટલે અન્ય ૩૪૮ અધિકારીઓને સુધરવામાં ૧૪ દિવસથી વધારે સમય નહીં લાગે. મોટાભાગનાં સનદી અધિકારીઓ બદ્ધિમાન છે અને તેમને કામ કરતા આવડે છે. નાગરીકોને રિકોલ અર્થાત તેમને કાઢી મુકવાની સત્તા મળશે, એટલે આ અધિકારીઓ કામ પર ધ્યાન આપવું શરુ કરશે અને ભ્રષ્ટાચાર ઘટાડી નાખશે.

૭ ટુંકસાર

આ ચાર પાનાના લેખમાં મે 'માત્ર ૩ લીટીનો આર.ટી.આઈ-૨ નો કાયદો ગરીબી, પોલીસમાં ભ્રષ્ટાચાર ૩-૪ મહીનામાં ઘટાડી દેશે', તેનું વર્ણન આપ્યું છે. વાચકને આર.ટી.આઈ-૨ ના કાયદાની અસરકારકતા અને આડ અસર વિષેના અનેક સવાલોનો જવાબ <http://rahulmehta.com> પર મળશે. અથવા વાંચકને ફોન કરવા કે રુબરુ મળવા વિનંતી છે. અને જો આર.ટી.આઈ-૨ નો કાયદો આપને ભારતનાં હિતમાં લાગે તો <http://petitiononline.com/rti2en> પર સહી કરવા વિનંતી છે.